

Szerkesztőség és kiadó hivatal
 Pacs. SIMONYI-ház a város-
 házával szemben

HIRDETÉMÉNYEK.

Előzetes pénzek és a kiadás körüli panaszok
 valamint a lap szellemi részét illető
 minden közlemény: ide intézendők

Előzetes levelek csak ismert kezektől,
 fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.
 A SZABADELVŐ PÁRT KOZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

XII. évfolyam. 1885.

Debreczen. Hétfő november 23.

227. szám

Budapest nov. 21.

n. Két év múlva lejár Magyarország s Ausztria között a közgazdasági kiegyezés, mely törvény szerint minden tíz évben megújítandó. A két kormány már meg is indította a tárgyalásokat az új kiegyezés iránt, és pedig a Tisza-kormány kezdeményezésére.

Az ok, mely kormányunkat e korai kezdeményezésre bírta, nagyon fontos, összefüggésben van az a monarchia hatami állásának tekintélyének Európa előtti megővásával, s ennek kapcsán ismét bizonyosságot tesz arról, hogy Magyarország a maga jövőjének biztosítását őszintén s állandóan a dynastia és monarchia hatalmának és súlyának emelésében keresi; olyan tény ez, melynek létezését a Tisza-kormány tíz éves működése a magyar érdekek állandó s parallel ápolása mellett bizonyította be, s melynek Magyarország a monarchia sorának intézésében ma gyakorolt döntő befolyását s a dynastiának hazánk iránti mind tüntetőbbé vált meleg rokonszenveit köszönheti. Az ok egyszerűen az, hogy az általános politikai helyzet a keleti bonyodalmak folytán a momentán látszó kibontakozási esélyek dacára nagyon bizonytalan, az európai béke megmenthetőnek látszik ugyan, de a tavaszig veszélyeztetve is lehet; tehát jólevegő gondoskodni kell a monarchia belső szervezetének új konszolidációjáról, mielőbb meg kell kötni az új tíz évre a közgazdasági kiegyezést, nehogy a törvényrendelet határidő lejárván, a vámszövettséget fölmondani kelljen s ezzel monarchiánk a fölmondásra alkotott gyarló államszervezet tragikomikus és minden tekintélyt megsemmisíteni képes színében álljon a világ előtt.

Am a kiegyezés mielőbbi megkötésére irányult ezen buzgalom nem azt teszi, hogy e mindenesetre fontos tekintetnek a magyar kormány hajlandó lenne föláldozni Magyarország oly érdekeit, a melyeknek az eddig érvényben álló közgazdasági kiegyezés stipulációi által

való sérelme bebizonyult. Kormányuk követeli, hogy a banknak jegy kibocsátási joga csak egy hosszabbították meg, ha a budapesti főigazgatóhoz dotációja nevezetesen fölemeltetik, s hogy a földbirtokosok jó váltói kereskedelmi firma girója nélkül is elfogadjassanak; követeli földmívelési érdekeink megvédésére az agrár-vámok behozatalát, s követeli egyebek mellett a fogyasztási adójövedelem igazságosabb elosztását.

Ez utóbbi pont kivált nagy recenzust kelt az osztrák sajtóban; új kizsákmányolási törekvések vetnek szemünkre. Pedig hát követelésünk napnál világosabb. A fogyasztási adóknál, kivált a cukoradónál, nagy a megrövidülésünk, a mint azt az utóbbi évek tapasztalatai bizonyítják; Magyarország több mint 18 millió áru osztrák cukrot fogyaszt, melytől a gyárosok Ausztria a k fizetik az adót, — melyet a onban a cukor árának a magyar fogyasztóra hátrának át, ez összeg pedig kincstárunkat illeti igazságosan. A bécsi lapok dühöngenek az orosz és román gabona ellen szándékolt vámbehozatala ellen is, mert az a magyar gabonatermelésnek válnék előnyére s fenyegetik az osztrák kormányt, hogy e kérdésben ne engedjen, vagy pedig elenszolgáltatás képen a quóta-aránynak Magyarország hátrányára leendő megváltoztatást követelje.

Az osztrák-német fakciózus sajtó e larmája dacára hiszük, hogy a kiegyezés rövid idő alatt, a magyar érdekeknek megfelelőleg méltányosan létre fog jönni; e hitünket erősíti a nagy hatalmi érdek, mely a gyors és kielégítő véget sürgetően parancsolja, a magyar követelések jogos és méltányos volta, a Taaffe kormány józan s igazságos érzetének felismerése s azon erély, melyet e kérdésben a Tisza-kormánytól nemcsak követelünk, de róla bizvást fel is tevének.

— A zsidó anyakönyvi ügy rendezése tárgyában a vallásügyi miniszterium szabályrendeletet intézett a törvényhatóságokhoz, mely 21 szakaszból áll. Ezek szerint

az anyakönyvet csak a rabbi vagy helyettese vezetheti, szükséges azonban, hogy ezek legalább 4 gimnáziumi osztályt végeztek legyenek. Az anyakönyvvezetőt az anyakönyvi kerület választja s a választást a közigazgatási bizottság elé terjeszti, a mely a választott képzettségéről meggyőződést szerez. Ha a kerület vonakodik kellően képzett anyakönyvvezetőt választani, — a közigazgatási bizottság alkalmas egyet a kerület költségére. — A könyvvezető kötelezettségei azonosak a keresztény anyakönyvvezetőivel. Az anyakönyvi esetek 5—50 frtnyi bírság mellett három, illetéleg 8 nap alatt bejelentendők. A hatóságoknak jogukban áll az anyakönyveket évenként legalább egyszer megvizsgáltatni. A szabályrendelet 1886. jan. 1-én lép életbe. Az egész ország 463 izraelita anyakönyvi kerületre van felosztva.

— A külügyi helyzet. Bécsi diplomatai körökben nagy tartózkodással beszélnek azon hírekről, melyek a béke megkötéséről, fegyverszüneti alkudozásokról, a porta lefegyverkezéséről stb. sokfelől jelentenek.

Epp oly mértékben; mint a hogy a bécsi illetékes körök annak idején teljes üy galommal, s hidegvérrel fogadták a szerbek diadalai felől világgá bocsátott tulságos híreket, épp ugy rendkívül reservált magatartást tanúsítanak most azon böszszédű sürgőnyökkel szemben, melyek a bolgárok világra szóló győzelmét, s a szerbek teljes vereségét emlegetik.

Ep azért korai még most belefújni a béke harmonijába. Sándor bolgár fejedelem hódoló nyilatkozata után ugyan valószínű, hogy az egyik alkudozó fél Törökország lezár, de ugy tetszik, — hogy a bécsi diplomata nézete az, hogy Szerbország előbb még megfogja kísérteni a szenvedett csorba kikészülését, jöllehet harezai becsületének s fegyverei hírnevének első diadalai megadták a kellő elégtételt s eddigi — azokkal korántsem egyenértékű — vereségének kisebb jelentősége van.

Hi azonban az eseménye: az itteni körökben tulnyomón uralkodó felfogás szerint fejlődnek, két vagy három nap előtt nem lehet komolyan beszélni a békealkudozásokról.

Országgyűlés.

Budapest, nov. 21.

A képviselőháznak a szünetek után ma tartott első formális ülése rövid és kevésbé népes volt, bár a kormány részéről fontos

javaslatok terjesztettek be. A képviselői padok ugy mint a karzati helyek csak szórva nyosan voltak elfoglalva.

A vacatió alatt annyi kérvény és felirat érkezett a házhoz, hogy az elnök elg gyözte azok bejelentését. A mint az elnök előterjesztések véget értek, a figyelem a miniszteri padok felé fordult, mert tudva volt, hogy ma három miniszter fog törvényjavaslatokat betérjeszteni.

Először Tisza Kálmán miniszterelnök állt fel s fontos törvényjavaslatok egész sorozatát terjesztette be, ugy mint 1. „az 1847-48. évi IV. t. cz 3., 4., 5. §§-ának módosításáról“ (5 éves mandatum); 2. a köztörvény hatóságokról“ 3. „a községek rendezéséről“ szóló 1871. évi XVIII. tv. czikk és az ennek módosítása és kiegészítéséről szóló 1876 évi V. t. cz. módosításáról“ 4. „a közigazgatási tisztviselők, a segéd és kezelő személyzet tagjai elleni fegyelmi eljárásról szóló 1876 VII. t. cz. módosításáról“ szóló törvényjavaslatokat, melyek indokolásaiakkal együtt a közigazgatási bizottságnak adtak ki tárgyalás és jelenséttel végett.

Az V. törvényjavaslat, melyet ma a miniszterelnök benyújtott, a főrendiház szervezetének módosításáról szóló 1885 évi VII. t. cz. 23. szakaszának végrehajtásáról szóló indokolásával együtt az igazságügyi bizottsághoz utasított.

A ház várakozás teljes, feszült figyelemmel hallgatta a miniszterelnök emoz előterjesztéseit, melyekkel a többször kitalásba helyezett nagy érdekű reform. törvényjavaslatok a háznak bemutatva lőnek.

Most gr. Szapáry pénzügyminiszter mutatta be a „Temes Bégavölgyi vízszabályozási társulat pénzügyi viszonyának rendezéséről“ szóló törvényjavaslatot, mely a pénzügyi bizottsághoz utasított.

Végül br. Kemény miniszter mutatta be „a vasuti esatlakozások iránt Romániával 1879 évi márczius hó 12/24-én kötött pótegyezmény II. cikkének módosításáról“ szóló törvényjavaslatot, mely a közlekedésügyi bizottságnak adatott ki előzetes tárgyalás végett.

Ugyancsak br. Kemény miniszter mutatott be még egy jelentést is „a közmunka és közlekedésügyi miniszterium 1884. évi kezelesénél előfordult hiteitüllep sek és előirányzat nélküli kiadásokról.“ A jelentés a zárszámadási bizottsághoz utasított.

Ezzel végett értek a miniszteri előterjesztések, melyek böszéges munkaanyagot szolgáltatnak jó időre a bizottságoknak ugy mint magának a képviselőháznak.

mellőzöm azt. Hátrább azonban nehányra még is sort keritek.

Nem kevésbé érdekes a mosolygásnak a nevetésnek és a kacagásnak phisiologiai definiója akarom mondani élettani meghatározása. Erdekes lehet tudni, miképen fogják azt fel a mi kedves orvosaink.

Es itt ujra vallomást kell tennem, még pedig saját nevem reputációjá érdekébe. E nyé, nem tudok most a görög, vagy latin szavaktól megmenekedni! Vallomásom az, hogy én az orvosi tudományokhoz legkevésébbet sem értek, a mi annyiban jó, hogy velem egygyel kevesebb orvos van ott a hol, mint mi nálunk, mindenki bele kontárokodik e fölséges szép tudományba. Itt hát ugyancsak szükségem volt szakmüvekhez szaktudósokhoz való folyamodásra. Elővettem egy kitünő szakmunkát s fölkerestem benne a szóban forgó tárgyat s mindjárt megtaláltam, hogy mosolygásról nem volt benne szó, hogy a „nevetés, ne tessék megijedni kedves hallgatóim! hogy „a nevetés, nem egyéb, mint a diafragma convulsiv actiója!“ Sem több, sem kevesebb de ennyi is elég az én szegény fejemnek.

Mit csináljak én ezzel a definitióval? Most már bátran latinizálhatok! Elmentem egy tudós orvos barátomhoz s kérdőre vontam őt, igaz e, hogy a nevetés egyéb, mint a diafragma convulsiv actiója! Nem tökéletes a definitió, felelt az én tudós barátom ropant komolyan mert a nevetés nem más mint a diafragma reflex mozgás által előidézett convulsiv actiója“ Köszönöm alássan ezzel is. többet tudok. Nagyon sétáltam rá míg e szép definitióval el tudtam úgy a hogy készüni De nehéz volt az nagyon!

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája

Mária Valéria királykisasszony verse.

Az ifju Rajna

A szirteken át, mond meg, mi viszen
 Habgyógykoszorúddal széleseben,
 Sietni mi készit pihenéstelenül,
 Bérezekekről a merre a róna terül?
 Álmodva zuhog hullámod alá
 S bár honja az ott, nem nése reá,
 Te ifju, vad Rajna nemállj,
 Int vissza a szép honi táj!

A májusi zöld, a néma vadon,
 Fényben viruló fák partjaidon,
 Kéklő szelid ég szellő léhellet
 Mint a tavasz illata fűszerezett,
 Csábitva, enyelegve így esdekelünk:
 Ne men idegenbe, maradj mi velünk:
 Te ifju, vad Rajna megállj,
 Int vissza a szép honi táj!

Elhagyni ne siess e hegyeket,
 Tal más haza vár rád, nem a tied!
 Utt partidon égne a harezai tüzek,
 S reszkette sóhajtják a uevedet.
 Itt hogy mi a harez? soha meg se tud
 S vér csöppje se fűstheti szöke habod
 Te ifju vad Rajna megállj,
 Int vissza a szép honi táj!

Déri Gyula.

A nevetés psychologiaja*)

— Irta: Csiky Lajos —

Mosolyogni látják a költők a napot, a csillagokat, a hold sugárát, az eget, a földet a pusztai fűzet „mosolyogva köszönté kellő vidor nap, — mondja Arany; míg Petőfi, itt Debreczeben „E. R. kisasszony emlékkönyvébe“ irt költeményében többek közt azt mondja:

„Mosolyogva néz le rája
 A csillagok s a hold sugára.“
 „Napfény mosolyg a földön, égeu“

„Föld s mennyország
 Ragyogó fényben mosolyog,“ — dalolja a már említett Moore Tamás, kit, tessék csak költeményeit „átlapozni“ a zöld sziget mosolygó költőkirályának szeretnék elnevezni. Hiszen a havat is mosolyogni látja ő mikor így énekel:

A hó a bérezekeken gyakorta
 A napsugárban mosolyog“
 s hogy mily becses volt előtte a szép női mosoly megmutatja következő nehány versora:

„A mosoly, mit dalmokbérül
 Ajkaidról adtál,
 Többöt ért a dicsőségből
 Egy egész századnál!“ Mosolyogni látta ő a nagy atlanti oceánnak föltséges partjait:

„Ha szétterül az est
 Az alkonyban mosolyog a part“
 Epen mint Berzsenyi a szép magyar tenger a Bah ton vidékét látja napfényben ragyogva vidám mosolygásban:
 „Keszthelyi partnak evez ladikok, mo-
 mosolygnak előmbé“
 A szeretett tájék öblei s árbozói“

Kisfaludy Sándor mosolyogni látja a fájdalomt:

„Meggzűnt minden fuvalom
 S mosolygott a fájdalom;
 Arany a sirt:

Es eljön a hir,
 Eljö a dicsőség!
 Rámosolyg a sirt“
 Heine az ibolyát:

„Egykor nekem is szép hazám volt,
 Az ibolya mosolygott“
 A sok szép fölői hasonlítás közül, melyet a mosolyra tettek, álljon itt csak ez az egy Kisfaludy Sándortól:

„Es láng vala sóhajtása
 Felhős bajnal mosolygása“
 Legyen is elég ennyi! Különbbe bevalom, azért idéztem a mosolyról ilyen sok szép költői mondat, mert a nevetésről ilyen jellemzetes idézetet nem tudok adni. Néztem több költő munkáját de nem találtam kedvemre való méltó idézeteket. Elhiszem, hogy hogy van elég s az e téren teljesen járatos ember találna is tán sokat. Nem vitatom de azt igenis állítom, hogy annyit nem, mint a mosolygásról vagy kacagásról. Gondolkoztam is egy kissé e tüneménynek oka felől s abban találtam föl magyarázatát, hogy a költészet szelid, de gyakran egyszerűs mind csapongó Muzsája vagy a gyöngéd kedélylyel vagy a háborgó szilaj kedvel lép legörömebbé frigre vagy így a költők ritkán keresik föl a prózai lelkek által oly szivesen tapasztott boldog közép utat.

A mi pedig a kacagást illeti, ami szelid lelkületű Arany Jánosunk ép ugy ismeri azt, mint lánglekű Petőfink, de mert itt sem tudok valami jellemzőbb idézettel szolgálni,

Ritke szombati nap volt a mai még azon tekintetből is, hogy sem az indítvány sem az interpellációs könyvekben újabb bejegyzések nem voltak.

Most a ház további teendőinek megállapítására került a sor. E tekintetben a ház elfogadta az elnök amaz indítványát, hogy a szerdán délelőtt 10 órakor tartandó ülés napirendjére a közjegyzői törvényjavaslat tűzessék ki tárgyalásra.

Eszerint hétfőn és kedden nem lesz ülés a képviselők ezen időközben a most említett törvényjavaslat tanulmányozására fordíthatják.

A jövő ülés napirendje így megállapítva a mainak tárgysorozata kimerítve lévén az ülés fél 12 órakor véget ért.

A háború.

Pár nap óta a szerbekre nézve kedvezőtlen tudulatról hoztak hírt a táviratok; azonban ma végre ismét a szerbek javára dőltek el a csaták.

Az utóbbi napok eseményet így foglalhatjuk össze:

A szerb hadsereg balszárnyán Ivánovics Milutin ezredes, a Dunahadosztály főparancsnoka mellőzve minden elővigyázati rendszabályt a bolgárok által meg hagyta magát lepetni, ezek be is kitérték seregét és a szerbek csak elkeseredett küzdelem után óriási veszteséggel tudták magukat kivágni Ivánovicsot haditörvényessék elé állítani és a Duna-hadosztály főparancsnokságát vagy Horvátovcics pétérvári szerb követ, vagy Deli-Mankovics tábornok veszi át.

Dacára Ivánovics kudarcának a szerb sereg zöme támadást intézett Szlivnicza ellen, mely azonban visszaveretett és a szerbek visszavonultak Dragomanba és Gáberbe. A három napon át tartott harcokban mindkét részlől szenvedett veszteségeket 4000 emberre becsülik, ezek közt sok magas rangú bolgár tiszt van.

Egy szófiai távirat szerint a szlivniczai csatában a szerbek megtámadták a sebesülteket szállító kocsikat, a sebesülteket legyilkolták és a kocsikat magukkal vitték. E tény a vörös kereszt-egyesületnek székelő bizottságával már közöltetett. Egy másik felháborító esetet Niszól jelentenek. Vespőrics törzsorvos egy bolgár katona sebének befőtésével foglalkozott, e közben a katona pisztolyt rántott elő és vele foglalkozó szerb orvost agyonlőtte.

Milán király első sorban a Szlivnicza előtt álló haderejének meperősítésével foglalkozott.

Az utolsó táviratok szerint azonban a szerbek ismét előbbi hadállásaikba jutottak

sőt ugylátszik, hogy Szlivniczánál is megvolt a döntőcsata mely a szerbek győzelmével végződött.

Béke hírek is keringnek már. Párizsból jelentik, hogy a porta Belgrádban követelési ajánlatot tett. A „Times” pedig úgy értesül, hogy Garasanin azért hivatott Pirotba, hogy megállapíthassanak a békejavaslatok, melyeket milán király Bulgáriának tenni fog akár elfoglalja Sophiát, akár nem. Szerbia Törökország iránt való tekintetből, valamint a miatt, hogy nem számíthat Görögország aktív fellépésére, ezelszerűen tartja, hogy békejavaslatot tegyen.

A konstantinápolyi konferencia tegnapi megállapodott az eljárás módjára nézve: e szerint török biztos fog kiküldetni a rend helyreállítására Kelet-Ruméliában és vegyes bizottság ül legközelebb össze, hogy meghallgassa a lakosság kívánalmait.

A harcokról a Budapesti Hírlap a collegialis szívségűen folytatn alkalmunk nyílik egy tájékoztató tájképet főzölni, mely a katonai helyzetet eléggé földeríti az olvasó előtt. A térképen mintegy 80 kilom. hosszú és 20 km. széles terület van kihalva szerb Bolgárország ama délnyugati sarkából, mely a szerb határhoz támaszkodik, s melynek központjában Szofia fekszik. E terep szabályos egyenközi négy szöglet — csaknem mértani pontossággal szeli át diagonális vonal gyanánt a nagy országot. Az ut vonal területtől Nisen és Pirotól át vezet Bulgáriába. Csaknem határon ériati Caribród helységét (mely már a térképen is meg van jelölve) s onnét hegyvidéken tart a bolgár fensíknak fölfelé. E terep a Dragoman-szorosban nyit keskeny vonalat az országot számára s aztán Szlivnicza mellett egyenest Szofia felé tart. Egy oldalt még Pirotól szakad ki a nagy országutból s délfelé fordulva Trn. Filipovce és Breznik községeket érintve, nagy ivonalban kerül ugyancsak Szofiahoz.

E két vonalat használta fel a szerb főcsereg. Három hadosztály indult meg rajtuk. A Duna hadosztály Javanovics tábornok alatt és a Sumadija hadosztály Beniczky ezredes alatt az ország uton nyomultak előre. A Drina had. Miskovics ezredes alatt az oldaluton haladt. Mindkét oszlop Szofia felé tartott, a két utvonali közös célpontjához. Az előbbi két hadosztály e célból a fúton Caribródot bevette s a Dragoman szoros előtt areban támadott; miközben a Duna hadosztály a szoros délfelé megkerülte, s Trn elfoglalása után a szo-

ros keleti bejaratához közeledett. Sikerülvén a megkerülési mozdulat az egész főcsereg a Dragoman szorosát, melyet a bolgárok odahagytak, a szerbek elfoglalták.

A bolgárok főerőiket Sándor fejedelem személyes vezérlete Szlivniczánál állították föl erősen védett hadállásban és ebből a helyből készültek második Plévnát elűzni. A szerbek előbb mint Dragománt, Szlivniczát is megkerülni akarták, de mert ez nem sikerült a Jovanovics serege szembe támadta meg a Szlivniczai sáncokat, de erős küzdelem után visszaveretett, sőt a bolgárok nyílt területen támadólag is felléptek s győzelmet arattak. E kirohanások már egy hét óta mindennap ismétlődnek, s mindkét fél óriási veszteséget szenved.

Mig Szlivniczánál az eredménytelen harc folyt, az alatt Lesjannin Viddint körülrölte, de aki most Szlivniczához sietett, mely ellen a szerb seregek egyesülve intéztek döntő támadást.

Az utolsó táviratok melyek a harcokról érkeztek így hangzanak:

Caribród, nov. 21. A szerb csapatok ma reggel 9 órakor a bolgárok től elvett összes hadállásokban voltak Topalovics ezredes a jobb szárnyon rendkívüli dolgokat művelt. A menayibon reggel véghezvitte a stratégiai fölvonulást, dacára a majdnem hihetetlen előmi nehézségeknek, nem törődve fagyjal, hóval, mely itt lábnyi magas. Idejében való megérkezése a csataterre biztosítva van. A bolgárok szakadatlanul támadták a jobb szárnyat, mely azonban ennek dacára teljesítette feladatát és valamennyi támadást győzelmesen visszaverte.

Pirot, nov. 21. A szerb csapatok centruma ma reggel Szlivnicza ellen nyomult. Délre várják a két szárny megérkezését, hogy együttesen operáljanak. A csata minden ponton nagy elkeseredéssel folyik. Az összes ütegek a szivniczi főerősítésre irányozták a tüzet, a döntést mára várják és általában sikert remélnék, ha a parancsnokok teljesítik kötelességüket. Jovanovics tük helyébe az eddig Bécsben katonai attache volt Milovanovics Koka alezredes nevezetett ki.

Garasanin miniszterelőlk, a ki elé Milán király tegnap egész Pirotig utazott, a döntésig a főhadiszálláson marad és érdemleges részt vesz a diszpozíciókban.

Belgrád, nov. 21. A királyné ma dél után 5 órakor Milán királytól táviratot kapott, mely szerint a szerb hadsereg balszárnyának Topalovics parancsnoksága alatt sikerült a centrummal egyesülni. Az egyesülést heves harc előzte meg, melynek az volt az eredménye, hogy Topalovics megszálta a Szivnicza előtti fensíket. A bolgár csapatok, miután hiába erőlködtek az egyesülést megakadályozni teljesen megverték. Most már Szlivnicza nem tarthatja magát tovább.

Belgrád, nov. 21. Hivatásosan konstátva van, hogy eddig összesen 10,000 bolgár katona esett szerb hadifogságba. Délután újabb 300 érkezett Belgrádba.

Belgrád, nov. 21. Az este 561 bolgár foglyot hoztak ide. Lesjann seregének fölét Vidin előtt hagyta másik részével Szlivnicza ellen vonult. A 18 iki ütközetben kivált a belgrádi ezred nagy veszteséget szenvedett, mivel az ellenség szemben a legbátrabban viselte magát. Az elesettek közt négy egyetemi hallgató is van.

Pirot, nov. 21. A harcot 17-ikétől 19-ikéig Dragoman és Szlivnicza közt folytatták. A bolgárok 17., 18. és 19-ik támadásai miatt tett szerb kémszemlékre a bolgárok utolag megkísérelték a szerb hadsereg balszárnyát megtámadni. Es sikerült is nekik e szárny visszavetése, de a szerbek jobb szárnyának erőlyes támadása által a bolgárok visszaszorították s előretolt hadállásaikból kiszorították. A szerbek érzékeny veszteségeket szenvedtek, a bolgárok vesztesége azonban iszjetően nagy. A hadviselő felek első hadállásaikat megtartották. Tegnap nem volt ütközet.

Belgrád nov. 21. A Sándor fejedelem által följajlott győverszünetet valószínűleg elfogadj fogadni, mivel a veszteség mindkét részen igen nagy. Az utolsó ütközetben a Drina hadtest is jelentékeny veszteségeket szenvedett és visszaveretett. Az elesettek közt sok tiszt is van, köztük Vespovics őrnagy a Drina-hadtest egészségügyi főnöke. A második állomány behívása miatt nagy az izgatótság annál is inkább mivel a harcokról semmi hír sem érkezik, a magánhírek pedig roppant veszteséget említenek. (Mai táviratunkat lásd „Legújabb rovatunkban”)

Tejcsarnok Debreczenben.

Bizonyára örövendetes hír a gazdaszgyonyoknak, már tudniillik azoknak, kik naponta a piacról kénytelenek a háztartásban szükséges tejet és tejfeléket bevásárolni. Mert hát ha mi nem mondjuk is, tudvalevő dolog, hogy a piaci tej hányféle képen van napsítva, s az ára még sem kisebb mint a becsületes tejé.

Ezen a mizériákon van hivatva segíteni a debreczeni tejszövetkezet, melyet tegnap a következő urak megalakítottak mondottak ki: Nánássy Ferencz ki az

értekezletben elnökölt, Békésy László, Berger Vilmos, Budai József, Buzás Elek, Fabricius Géza, Hutflész Kázmér, Klein Gyula, Rikl Antal, Rosenbergs Vilmos és Váczy János. Az értekezlet lefolyása következő volt: Nánássy Ferencz előterjesztette, hogy a tejszarnok tejesarnok létesítése iránt tartott összejövetel megbízása folytán ő és Békésy László beszerették a szükséges adatokat és készítettek egy költségvetést 1000 litjert tejszarnok létesítés mellett a csarnok berendezéséről s a napikezelésről. E munkánál Egá Edre ur volt szíves őket a legnagyobb készséggel támogatni.

Egan Ele számítása szerint a debreczeni tejszarnok berendezésére szükségelt „költségek hozzávetőlegesen 5500 frtra irányonyoztattak elő. Ezen összegbe nincs azonban látványos épület és telek megszerzése árt. Tervezve van 8 helyiség (1 átvételi és üzleti mosó, 1 elárusító, 1 iroda, 1 lakszoba az üzlet vezető részére, 1 istálló 2 lóra, 1 jégverem, 1 jó pince) ezekben a különféle tej termékek előállítására több gép (lefölő gép 800 forrtal járgany, erőattétel szijakkal, tejszűjtő medenceze, tej hűtő, vizszivattyú, jégvesztartó, víz medenceze, kipülő, vajgyűrő, gőzfejlesztő, tejmérleg, stb.) A nyers értékesítés literenkint 10 kr-ra, a készítés 1.5 kr-ra a tiszta értékesítés 8.5 kr-ra, a napi költség hozzávetőlegesen 15 frtra havonta 492 frta, a nyers értékesítés, 1000 liter véve föl naponta, 105 frt. kr-ra van számítva.

E költségvetésnél a költségek a legmagasabban az értékesítésnél a legalacsonyabbak vannak fővéve. Békésy László felolvasta a budapesti, aradi és szombathelyi tejszövetkezetek üzlet eredményét, melyek igen kedvező adatokat tüntetnek elő. Ugyancsak Békési László vázolta a debreczeni tejszövetkezet megalakulására és ennek hasznosulni működésére.

Buday József ellenben kevés bizalommal van a szövetkezet jövője iránt.

Nánássy Ferencz sem vár az első két évben valami nagy hasznot a tejszarnoktól, mindazáltal felállítását pártolja.

Békésy László és Domokos Kálmán teljes bizonyossággal remélhetően tartják meg a szövetkezet naponta 1000 liter tejet elárusított, miután Debreczenben a piacról naponta 7—9 ezer liter tej kél el. Előbbi még a város erkőise és anyagi támogatásában is bizik, a mint ez Budapesten, Aradon, Szombathelyen történt ezen fontos élelmészeti és közegészségi ügyi érdekeket szolgáló üzleti vállalatokkal szemben, melyek a vöröstől mindhárom helyen ingyen telket is kaptak.

Végre a jelen voltak a szövetkezet megalakultának mondották ki az alapszabályok kidolgozására és a szükséges tőke beszerzési módjának megállapítására egy szűkebb körű bizottság küldetett ki, mely Nánássy Ferencz, Békésy László, Domokos Kálmán és Fabricius Géza urakból áll.

Eddig a következő gazdálkodók jelentkeztek a szövetkezet tagjaiul: A gazdasági tanintézet 40, Buday József 24, Fabricius Géza 15, Rosenbergs Vilmos 15, Pálly Gábor 12, Berger Henrik 12, Barcza Dániel 12, Nánássy Ferencz, Váczy János, Hutflész Kázmér, Keller Dávid, Rikl Antal 10—10, Szabó Sámuel 5 db. tehénnél; ezek kivül Buzás Elek, Vecsey Imre, Nemethy János, Kón Mór, Rozenberg Márton, kik azonban nem mondották meg a tehének számát.

Napi hírek.

Körösi Sándor szeretett országgyűlési képviselőnket pótolhatatlan veszteség érte, imádott neje Kelen Sára a Zsófia kilenzes hetilap sulyos vesztésű kisenvedése után szombaton tüdőszélhűdésben meghalt. A boldogult 74 éves volt, s 37 evet töltött el boldog házasságában. Egyike volt a legjobb szívű nőeknek, gondos hűen vezető hites társnak. Az elhunytat tegnap temették el a ceglédutcazi sírkertben, hova a városi in teligens közönsége mélyen érzett részvétet kísérté, a temetésen a polgárság színejavas óriási hölgy közönsége jelent meg s könynyezve hallgatta nt. Csiky Lajos lelévész megható szép gyászbeszédét, melyet a ravatal felett mondott. Körösi Sándor a gyászba borult szerető férjlett ma a következő közönségyűlési közértelemre kértünk fel. — Köszönetnyilvánítás. — Midőn a sors láthatlan keze pótolhatatlan veszteséggel sújt bennünket: az e fölött érzett fájdalomat semmi sem képes annyira enyhíteni, mint ember társaink részvető vigaszt. Ily részvető vigaszt szolgált nekem tegnap boldogult nóm temetése alkalmával a társadalom minden osztályát képviselt nagyszámú közönség megjelenése. E részvető vigaszt mindazoknak kik a gyászteremtésnél ténykedtek, mindazoknak kik becses megjelenésökkel fájdalomtól vérző lelki sebeimre a vigasztalás enyhítő balszámát hozták, magam és a konain nevében legforróbb köszönetemet nyilvánítottam. Debreczen, november 23. 1885. Körösi Sándor országgyűlési képviselő.

Milyen idő lesz a héten. Az időjárás tényezők jelen állásában a héten ennek első napjaiban enyhébb, csapadékokal változó szeleesebb időt várhatni, mely után esendesebb szárazabb, éjjel többnyire fagy lesz.

— Teleki Sándor felgyógyulása
ezim alatt a „Budapesti Hírlap” a következő csinos verset közli:

Jött a halál és ágya előtt kímélve megállott
S látva fehér fűrt, szót: „Óreg, itt az idő!”
Ismerés jól, úgy e bár? Állunk már szemben nem
egyszer.
Fitymáltál mindig, most, ugy-e törve dacod?
Es már vána, ... de im a beteg mosolyogva tekint föl,
„Rá vagy szedve, komám, kárörömöd kora még!
Csának e gyér fűrtök, kár volt halgatni rejtők,
Ósz főmetel te ne nézd — ifjú szívembe tekintés!
Es a kaszás látván e szívet teli ifjú hűvél:
„Ezzel nem bírok én!” — szót s bosszusán kisiet.

— Himen. Tiszay Ilona a kisasszonyt, néni Tiszay Dániel, a „Debrecen” volt szerkesztőjének kedves leányát eljegyezte Trocsányi Soma helybeli derék fiatal kereskedő.

— A cegléd-utcai ev. ref. templom a jövő tavasszal csakugyan épülni kezd, észre már fedél alatt lesz s összesen mástel év alatt teljesen készen fog állani. A tegnapi tartott egyháztanácsülés hosszas, komoly megfontolás után változatlanul elfogadta a Petz Sámuel budapesti műgyémetsi tanár által kidolgozott terveket és a budapesti építkezési árak alapján összeállított költségvetést, mely a belső berendezést és harangokat nem számítva, nem haladja túl a Szombathely-Vörösmarihy építetett pénzárát. Az építkezés az árljés már a közlelbbi napokban ki fog hirdettetni. A zart verseny ajánlatok 1886. jan. 15-dikén déli 12 óráig adandók be az egyh. jegyzői irodájában s azok a következő nap jan. 16-án fognak felbontatni. Az egyháztanács elfogadta a gazd. bizottság azon javaslatát, hogy a tehetősebb ref. vallású gazdák decz. hónapban összehívandó utazgyűlésekben egy-egy lelkész által keressek fel, a templom építéséhez szükséges 1 millió 200 ezer téglának vagy ennek legalább egy részének ingyen behordatására. Pótlólag azon bő leírashoz, melyet a templomról lapunk nov. 18-diki számában hoztunk, felemlítjük, hogy az új templom fűtése lesz, mely körülmény főleg a hideg téli vasárnapokon bizonyára a legkedveltebbé teszi azt a hívek előtt. Lesz külön halottas kamarája, hova predikációk temetés alkalmával a koporsó lesz elhelyezhető; a templomot palakövel fedik, s a torony nyolcszögű kuppa sósákkal leöntött mű téglából készül. Az a kálvinista áldozatkész hitbuzgóság, mely, templomok építése körül a legtöbb helyen nyilvánulni szokot, az által, hogy tehetségéhez képest a gyülekezet minden válasos érzelmi tagja igyekszik az Ur házához legalább egy egy követ adni: már itt is előre jelentkezett egy kegyes hívő személyében, ki harangokat fog öntetni az új toronyba. A presbyterium bizik, hogy talán újra elő fog állani egy másik Auer Andrásné, vagy talán több is kik orgonát készíttetnek. Maga a templom derék tervezője is megbizonyította a protestáns vallásiránti szeretetét, midőn kijelentette, hogy az összes terveket, még a részletekben teljesen ingyen dolgozza ki, az építést pedig igen csekély díjért fogja vezetni. Petz Sámuel egy. hitv. evangélikus.

— A debreceni ifjúság önképző egylete megnyitó ünnepélye nov. 21-én szombat este ment végbe nagy és díszes közönség jelenlétében. A helybeli városi dalárda a „Szózat”-ot elénekelték Zádor Lajos elnök megnyitó beszédét tartott, és dióhéjba sorozta felolvasta az egylet keletkezésének és fejlődésének történetét. A kereskedő ifjúság meghatározó és lelkes óvatokban részesítette a jelenlévő Csanak Józsefet — a mint neve a felolvasásban előfordult, városunk ez érdemekben megöszült férfit, ki az egylet alapításában főreszt vatt és annak lelkes pártfogója. Zádor Lajos elnök megjelölt felolvasása után a dalárda a „Kápolna” című dalt éneklé, mit Dr. Szántó Sámuel „Széledelgésekről a kereskedelemben” című szellemes s felolvasása követett. A közönség élénk érdeklődés és tetszés között halgatta végig ezt, felolvasás közben többször magtapsolta. Ezután Kovács József, Tompa Mihály „Egy könyv olvasása közben” című költeményét érzéssel és hatásosan szavalta el, melyet falrengető tapsal jutalmazott a közönség végül újra a dalárda énekelte magyar népdalokat. Az egylet helyiségéből a „Bika” éttermébe ment a díszes közönség, hol izletesen terített patkóalakú asztal mellé ült. A vidám lakomázás közben elhangzott köztül a Kardos László, Szepessy Antalra, Szepessy Análé Zádor Lajosra, Fazekas Sándorra és Sesztima Lajosra, Újlaki Bélára az egylet két elnöke Zádor és Bíró urakra és különösen a Löffkovic és Arthuré a mulatságban részt vett Bíró Józsefnek urhölgyre, — élénken megjelöltettek. A mulatságnak, melynél a Magyarifunk huztak a szebbnél szebb nótákat késő éjjel vetett véget. (U. A.)

— XVI-ik kímutatás a helybeli Col. légiumban tervezett zene és ének tan-szék alapjára hozzám érkezett kegyes adományról, 1. a 383 sz. iven. T. Márton Imre ügyvéd ur. 10 fr. Márton Lajos 10 fr. 1. a 260 sz. iven. A helybeli függetlenségűker 5 fr. B. Nagy János függ. kör elnöke 5 fr. a 454. sz. iven Fehér t. p. l. m. b. 1. T. Udvardi Sándor ur 50 kr. Nemesik Gyula 3 fr. Répászki Béla 30 kr. Mihalovics G. 20 kr. Fodor Zoltán 20 kr. Greiner Ferencz 50 kr. Körtvélyesi János 1 fr. Mázor János 2 fr. 30 kr. Tornya Endre 1 fr. Koválovics Gyula 30 kr. Kunz Frigyes 50 kr. Truppel Károly 50 kr. Zimty Béla 20 kr. E XVI-ik közlemény összeg tehát 40 frt 50

kr a fösszeg pedig 1278 frt 83 kr teszen, mely kegyes adományokból újból és újból mely köszönetemet nyilváníttva — továbbra is becses pártolására ajánlom ez ügyet a t. közönségnek. Debrecen 1885. nov. 23. Hegedűs Sándor coll. háznagy.

— Halálozás. Petrovics István kis 7 éves leánya Margit ma elhunyt. Temetése szerdán délután lesz a Nagy Varga utcai 2230 sz. házából.

— Halálozás. Dr. Zelizy Dániel jeles orvost e közszerepben és tiszteletben álló férfit csapás csapás után éri. Nem régen vesztette el szeretett nejét, s most anyósa Veiterschütz Jánosné hunyt el. A kiadott gyászjelentés így hangzik: A legmélyebb fájdalommal jelentjük özvegy Veiterschütz Jánosné szül. Glatz Terézia assz. 41 te 62 évében rövid betegeskedés után f. hó 21-én hajnali 2 órakor szívzélhűdésben történt elhunyt. A megboldogultnak földi részei f. hó 23-án d. e. 10 órakor Debreczenben a Teleki utcán 2174 sz. a. háznál be-szenteltetvén a váradolaszi közsir kertben lévő családi sírboltban fognak örök nyugalomra letétni. — Az engesztelő szent mise áldozat Váradon fog megtartatni. Végkisizségételünkre rokonaikat, barátainkat s általában a bánatunkban résztvevő közönséget tájdalmas szívvel meghívjuk. Debreczenben 1885. évi November hó 22-én az elhunytka mély gyászra hívott testvérei Dr. Glatz Ferencz, Glatz Rudolf, Glatz Nándor, gyermekei Veiterschütz József, Veiterschütz Irén férjezett, Szikszay Józsefné gyermekeivel, Veiterschütz János, Veiterschütz Terézia férjezett, Göndöcs Lászlóné gyermekeivel, Dr. Zelizy Dániel gyermekeivel, Az örök világozság fényeskedjék neki.

— A főiskolából: Előlegesen tett ígéretem szerint van szerencsém egész tisztelettel a nagyérdemű közönség elé terjeszteni, hogy a főiskolai tanulók álta folyó hó 11 és 12 ikén végzett ösz. segély gyűjtés eredménye az utlagosan beküldött adományokkal együtt a következő: 1. Kész pénzben bejött a tápintézetnek 549 frt 75 kr. ebből 21 fr. 4. 6. 1. 10 frtos részletekben utlag küldetvén b. a szegény tanulónak 180 frt 44 kr. ebből meg 10 frt küldetvén 1. 4. 5 frtos részletekbe utlag. Együtt bejött 730 frt 19 kr. II. Terményekben begyűlt: kétszeres élet 19 köböl, vegyes élet 1 köböl tengeri 1065 kötet, csős tengeri 72 véka, paszuly 3/4 véka, burgonya két véka Midőn pedig e számadásunk a Debreczen e városának nemes közönsége elé terjesztem nem mulaszthatom el hogy halás köszönetet ne mondjak amaz áldozatkészegért, mely nem lankad meg a jó eszelekedetek gyakorlásában s nem tehetem hogy intézetünk magas érdekeinek ápolását továbbra is a nagyérdemű közönség becses jóakarataiba ne ajánljam. 1885. Nov. 23. Csiky Lajos akadémiai íg. tanár.

— Asszonyhűség. Erre újabb példát egy kis zsidó menyecske adott, ki férje urával együtt az Ermellék egyik falujában alakított család tüzihelyet. A menyecske fiatal is, szép is, na meg egy kicsit még hamis is, ez utóbbi tulajdonság okozta aztán, hogy az új fészekben nem honolt az ifjú pár között valami irigylésre méltó nagy boldogság. Mert hát azon faluban lakó tekintélyes keresztényen úri család egyik könnyűvéru férfi sarja, — ki legalább a női nemmel szemben — úgy látszik nem táplál dühös antisemita érzelmeket, a férj uramtól elhódította az asszonyka szívét. Minthogy pedig a férj mégis csak nagy akadály volt a szerelmek előtt a pásztororák nyugalmas élvezetében: a gavallér azt tanácsolta imádoztjának, hogy hálta a kaputülfánál hagyának azt a gyűlölt férjét. Az asszonykának tetszett ez az ajánlat s azt mondta, hogy kész követni kedvesét tüzön-vízen keresztül, csak oda menjenek, a hol a férj meg nem találhatja őket. Ezt a helyet itt Debreczenben, a Nagyujtöze egyik hónapos szobájában találták meg, a hová pedig nem is tűzön és vízen, hanem a kevesebb veszedelemmel járó vasuton jutottak el.

— Ez az ügyesen rendezett szökés ezéltől körülbelül egy hónappal történt. A férj kereste, tudakolta az esküszög feleséget szűzfélre, de bizony nem tudott még csak nyomába sem akadni. Tegnapi hűtlenül elhagyott boldogtalan férj Debreczenbe jött; valahogy híret hallotta, hogy a két jó madár itt turbékolgat valahol; meg is találta az asszonyt; de biz az egy csepp hajlandóságot sem mutatott visszatérni a hűségére és férje oldala mellé. Erre a határozott nyilatkozatra aztán a második ker. kapitányságnál tett jelentést, kérve a makacsodó menyecskeket erőszakkal haza kísértetését. Ma d. p. Végh Gyula kapitány előtt találkoztak a szerelmi história hősei, a megszüktető gavallér, a megszüktetett menyecske és a férj uram. De bizony a gömbölyű asszonyka itt is csak azt mondta, hogy neki nem kell az ura, se testérek se lelkének. A folytatása az esetnek valószínűleg válpör lesz bizonyosan párbaj nélkül.

— A felolvasó kör esütörtöki estelyéről szóló tudósításunk nem a Szerkesztőg. hibájából szombati számunkban kimaradt. E mu mulasztást ezennel színtünk helyre pótolni. Ezen felolvasó estélyen is igen díszes hallgatóság jelent meg, melynek nagy élvezetét nyújtott a Kovács B. Gyula ur által eleven tollal írott és kedvesen felolvasott rövid kis rajz, „A Zsokorsári Lőrincz

fi a” című, mely a „Debr. Hírlap” pénteki számában közölve lett. Utánna Csiky Lajos ur olvasta fel „A nevetés psychológiája” című értekezését, melynek közlését szombati számunkban megkezdettük.

Rablógyilkosság a Nyulas csapszéknel.

Szombaton este rémes rablógyilkosság híre érkezett a rendőrségre. Egy csendőr őrzőjét a városból jó félmérföldnyi távolságra, a bősörményi országút mentén fekvő Nyulas csapszék felől jöve, jelentette a rendőrségnek, hogy a Nyulashoz álarozos rablók törtek be, a csapárostól pénzt követeltek, s midőn ez kívánságoknak nem tudott eleget tenni, revolverrel hasba lötték, s azután a szobákat feldulván, bizonytalan irányban elmenekültek.

Kora reggel már városzerte beszéltek az eseményről. Egész nap főként azon hírt tartotta magát, hogy négy rabló tört be a csárdába s az ott lakó zsidó kocsmárosról ki házat adott el, 400 frtot követeltek. Közben dulakodás támadt, közte és a rablók közt, minek ezek úgy vetettek véget, hogy az erőteljes kocsmáros hasba lötték, feleségét pedig jól elverték; s azután a felkutatót pénzt magukkal vitték, mely azonban csak néhány frtot tett. A szerencsétlen ember a kórházban fekszik, élet halál közt lebegve.

Ez volt a mendemondákon alapuló legáltalánosabb hír, melyről tegnap minden harmadik ember beszélt.

Azonban ez nem felelt meg a valóság-nak. A igaz tényállás a következő.

Szombaton este egy csendőrségi őrző-jarat jelentése után értesült a városi rendőrség, hogy a Nyulashal rablógyilkosság történt. Mészáros Kálmán kocsin 5 rendőrrel azonnal a löversenyter mellett levő csapszékhez hajtott ki, s itt özv. Vértési Jánosné a csapszék bérletét ökölül összezerve, mindenesét Nagy Imrét pedig hasba löve vérellborítva találták. Négy kis gyermek szív-szaggatóban sír, jajveszékelt szerencsétlen apjuk körül, ki az ágyon fektült. Ezek előadták, hogy este két ember lépett be a csárdába magas széles tornácába. Az egyik kiinn maradt, bizonyosan őrt állani. Erről aztán nem is tudtak leírast adni. A másik a konyhán keresztül a balkéz felől eső borivóba nyitott be.

Alacsony zömök ember volt, bekormozott arccal, cökcsák uri ruhában, fején báránybőr sapkával; dereka revolverrel körül rakva. Özv. Vértési Jánosné, ki mintegy 45 éves asszony, egyedül volt a szobában. E gyanu alak meglátára összeesett, s még inkább mikor fenyegettő szavakkal minden pénzt követelte. Ő nem tud adni — mondá, neki nincs pénze. Erre az ismeretlen többször arcul ütötte. A zajra berohant a konyhából Nagy Imre, s gazdasszonyát megvédenő ki akarta lökni a rablót. Ez hirtelen egy revolverből reá lött s épen hasba találta. Nagy Imre összerogyott fájdalommal szobát. Erre a rabló a jobb felől levő szobába ment, hol a sifonokat, asztalt, szekrényt feltörté, azokból mindent kihányt s az ott talált 10 frtyi ezüst pénzt magához vette, azzal a sötétben együtt eltávoztak.

Mészáros Kálmán mezőrendőr kapitány, a löversenyterén lakó kerület beszéde után ki nem sokkal azelőtt látott két embert a Nyulastól a nagyerdő feé gyalog sietve menni, a rendőrökkel és egy erdőmesteri segéddel nyomozásukra indult s éjjelig bejárt az összes pásztor kunyhókat, ha vajon nem húzódtak-e meg azok valamelyikben a hűvös ösz. éj miatt a rablók. — A nyomozás azonban eredménytelen maradt.

Nagy Imrét azon éjjel beszállították a kórházba. Allapota reménytelen, miután hashártya lobja van. Nagy Imre ki most 41 éves özv. ref. kunmadarasi születésű, eddig olyan felügyelő téle volt özv. Vértessy Jánosné az újsoron levő házával, s most hogy a téli hosszú éjszakák bekövetkeztek, gazdasszonya kihívta magához, a pusztai csárdába hogy itt ezáltal annál nagyobb biztonságban érezze magát.

Vértessy Jánosné azt beszéli, hogy halála előtt a rablót, bár be volt kormozva, azonban megismerné. A rendőrség Danosóra gyanakszik, ki már hónapok óta garzálkodik Debreczen környékén, hogy ő lett volna a rablógyilkos. A múlt napokban egy ő hozzá hasonló ember masodmagával a eseren az ároki rét mellett a Magyar Gábor bérését ki ökörszekéren hajtott, — megállította s agyonlövésselel fenyegette. — Bercza Dániel utasítva lett, hogy a rablót főkent az erdőszéleken teljes erővel és a leg nagyobb buzgalommal nyomozza. Önként felmerül itt a kérdés előttünk, hogy Debreczenben az ósdi pandur intézményt mikor váltja fel a csendőrség? és az őt áhajtás is, hogy vajha egy központi rendező lakánya rendezteték be!

Ma a felizgult kedélyű emberek meggyilkosságokról is beszéltek, mintha a Halálpon két csendőrt megölték volna és az éjjel az Európa kávéház mellett is egy gyilkosság történt volna. Kijelentjük hogy ezen hírek nem igazak.

Színház

(V. Gy.) Szombaton „Gasparone” került színre az új tenorista második fellépével. Valentinról első ízben mondott kedvező véleményünket ez a fellépés csak megerősítette. S a mily hatással énekelte Hoffman operaszereit, zenélyes ének számaikat, épp olyan jól játszotta és énekelte a fűrgé Benodót. A harmadik felvonásban bravóval megénekelte a közönség zajosan megújította, valamint a második felvonásbeli duettet is melyet Orley Flórával énekelte együtt. Különböző elevenségben és fűrgésben a Benodó pár tuliozálta egymást. Orley Flórának a castagnette-dal éneklése előtt egy virágokkal feldíszített castagnette nyújtottak fel a zenekarból, hogy a kedves dal avval kísérje, melyről aztán minden úts után virágossá hullott a kis Szórra. Eszünkbe jutott a ragyogó delőri tartomány pálya fáival, perzselő verőfényével amint ott láttuk a kis daloló szicíliai leányt virágos közepete. Igazán kedves, költői kép volt a közvetlenség varázsával. Spányi Lenke (Karlotta) kitágultalan tisztá koloratúráját ragyogtatta. A többiek is (Sajó, Gyöngyi, Tollogi, Bodroginé) legjobb igyekezőket vetették latba az est sikere érdekében.

Vasárnap, a „Sárga csikó”-t adták. Az előadás egyáltalán nem tartozott a jobbakközé Dicséretes kivételt képezett Gyöngyi, a ki a pusztai bíró kedélyes humorral játsza megkacagattatta a közönséget. A második felvonásban egy kezdő énekes mutatta magát. A karszemélyzet egy tagja: Péntek. Erőteljes orgánna van, s érczes csengő hangja művelésre érdemes. Jó lenne többször is énekelteni kisebb szerepekben.

Bokodiné jutalomjátéka f. hó 25-én lesz. Színre kerül ez alkalomból „A Kőrösi Leány” cz. népszimű s neki igen jó szerepe van benne. A jeles komicánét, ki anyai derült perczet szerzett már eddig is közönségünknak azt hiszik nem szükséges bővebben ajánlani.

Igazgatónk a napokban Pestre fog utazni, hogy a népszínházban nagy sikerrel adott bohózatot; „A tükfalkót megszerze Almássy Tihamer tegnapielőt előadott darabjával a „Sári néni”-vel együtt. Egyszersmind lépéseket fog tenni Csiky Gyergelynek szentatiót keltett darabjának: „Sötét pontok”-nak mielőbb megszerzésére. Ez utóbbi darab hatásos czimszerepét Lydát: Nagy Ilyolyka fogja játszani.

Legújabb

A „Doboceni Ellenőr” eredeti táviratai.

A szerb bolgár háború. ZOFIA nov. 23. szerbek a Brezniki hadállásból is vissza vonultak. Brezniket kiürítették melyet a bolgárok azonnal megszállottak. Most Trn irányban vonulnak vissza a határszél felé, valószínűleg azért, mert az országutat a bolgárok végleg elvágták általa, hogy Dragomant újra megszállották. A szerbek ellenállást sem kíséreltek meg visszavonultak, a bolgárok által üldözötve, kik egész Czaribródig nyomultak elő, sőt egy csapat egész a szerb határig sziguldott elő utjában több ezer szerb foglyot ejtve.

BELGRAD nov. 23. Az Itteni hírlapok jelentik, hogy a szerb hadsereg egyesülése sikerült. Lesjanina bolgárokat Lompanánknál visszaverte. Vidin a dunai oldal kivételével még mindig teljesen körülvannazárvá. Szilivicza körüli harcokról mostanáig még nem érkezett biztos tudósítás, a mi a kedélyekre nagyon nyomasztólag hat.

KONSTANTINÁPOLY nov. 23. A fényes porta a polgár fejedelm hódoló táviratára válaszolván barátságosan üdvözli a frdelmet, s megígéri közbenjárását hogy az ellenségeskedések megszünjjenek. A nagykövetek értekezlete elhatározta, hogy Ruméliába egy török biztos küldessék a vizsgálat vezetésére, melyhez a többi nagyhatalmak is meghalmazottakat fognak kinevezni.

BELGRAD nov. 23. A sziliviczai harcokról a szerb csapatokat ért kudarcokról mindinkább agasztott hírek kezdenek keringeni, a maradikálisoknak aura ad alkalmat, hogy Milán király ellen igazságnak. Némely körökben már trónvesztésről is szeretnek beszélni.

Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos: VÉRTESI ARNOLD. Főmunkatárs: KARCSAG VILMOS.

